

нима разпокъсаност, обърканост и динамика на неясните обрати и поврати (сякаш външно логически безсмислени, но имащи някакво интимно и самооткриващо се впоследствие звучене в проявите, пристрастията и деянията на добрите или лошите сили, които са главни действащи лица – едновременно режисьори, изпълнители и публика на собствения си спектакъл) пресъздават пространствено-времево израстващата и очертаваща се история. Подобно на други етно-митологични матрици и тук има прекеждия и изпитания, през които неминуемо трябва да се премине, да се изпитат всички техни пространствено-времеви и афективни корелати и да се разкрие целият диапазон на една чувствителност, която като че ли дава усещането за някаква „първооткривателска тръпка“ в тази всепоглъщаща и поучителна със съдбовните си послания среща с времето и пространството в митологичните му интерпретации. Всичко това присъства почти „конвейерно произведено“ във и чрез митологичната продукция на различни етноси. То почти еднозначно открива и разлиства страниците на ставащата ясна, но и загадъчна история на природата, света, човека и всичко свързано с тях, описана и препредадена чрез митологичната традиция не само у ромите, но и при други етноси.

Пространствената определеност и сакрализираност на съответни предмети, вещи и атрибути на конкретни нечовешки (добри или лоши) сили или от аксесоара на човешкия свят също неизбежно присъстват и при ромската, и при неромската митологична версия за сътворението на Вселената, природата, света и човека. При това те се проявяват в своеобразно структуриране и йерархиизиране в пределите на съответни пространствени (природни и социални) сфери, в тяхното взаимодействие, привличане и отблъскване, в амбивалентността на тяхната знакова и смислова роля за съдбовния ход на последващата събитийност и т. н.

Може само да се съжالياва, че спрямо ромската митология, разглеждана откъм нейните космологични, космогонични, религиозно-митологични измерения, не са били адресирани по-цялостно и задълбочено изследователските ориентации и усилия на нашите циганолози. На мен поне не са ми известни такива теоретични и емпирични изследвания на циганолози, които да обърцат внимание на